

Den Haag, 1 juni 2021

Betreft: Consultatiereactie Wetsvoorstel Seksuele Misdrijven

Geachte heer Grapperhaus,

Terre des Hommes is een niet-gouvernementele organisatie die zich inzet tegen (seksuele) uitbuiting van kinderen. Terre des Hommes voorkomt dat kinderen worden uitgebuit, haalt kinderen uit uitbuitingsituaties en zorgt ervoor dat deze kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen, bijvoorbeeld in ons programma WATCH Nederland. Wij waarderen dat de minister de huidige wet seksuele misdrijven wil moderniseren en geven graag een reactie op de consultatieversie van het wetsvoorstel. We zullen ons in onze reactie concentreren op een aantal punten die wij reeds in onze vorige consultatiereactie kenbaar hebben gemaakt, zoals de capaciteit die nodig is binnen de zedenpolitie om dit wetsvoorstel waar te kunnen maken en sextortion.

Terminologie

In het wetsvoorstel is gehoor gegeven aan het eerdere advies om de term ‘jeugdprostitu e(e)’ niet meer te gebruiken. In plaats daarvan wordt de term ‘seksuele handelingen met een minderjarige die zich hiervoor beschikbaar stelt tegen betaling’ gebruikt. Het gebruik van deze alternatieve term sluit aan bij de Nederlandse vertaling van de Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse.

Betaling van seks met een minderjarige

Terre des Hommes is verheugd met de uitbreiding van seksuele misdrijven die het wetsvoorstel presenteert. Het huidige wetsvoorstel voorziet in een strafverzwaringgrond voor betaling van seks met een minderjarige onder de leeftijd van 16 jaar in artikel 253 (lid 5).

Sextortion

Terre des Hommes is verrast dat er geen zelfstandige strafbaarstelling voor sextortion is opgenomen in het wetsvoorstel. De minister gaf namelijk in februari 2020 in een brief aan de Tweede Kamer over seksuele intimidatie aan dat: “onvrijwillige webcamseks, seksuele afpersing via de webcam, de zogeheten ‘sextortion’, en al die zaken straks een duidelijke en herkenbare plaats in het Wetboek van Strafrecht krijgen, maar dat komt straks met het wetsvoorstel Modernisering van de zedentitel.”¹ Het wetsvoorstel voorziet echter niet in een zelfstandige strafbaarstelling voor sextortion. Zelfstandige strafbaarstelling is daarentegen wel noodzakelijk, omdat sextortion zeer sterk de persoonlijke levenssfeer van slachtoffers raakt. Ook kan, wanneer sextortion zelfstandig strafbaar gesteld is, meer zicht worden verkregen op het aantal slachtoffers doordat het dan geregistreerd wordt. Op grond van de huidige zedenwet kan sextortion vervolgd worden op grond van afpersing (art. 317 Sr) en afdreiging (art. 318 Sr). Het probleem bij afpersing is echter dat het seksuele element niet erkend wordt en dat sprake moet zijn van geweld of bedreiging met geweld. Wanneer sextortion dus online plaatsvindt kan vervolging niet geschieden op grond van afpersing. Het probleem bij afdreiging is dat dit een klachtmisdrijf is, inhoudende

¹ Kamerstukken II 2019/20. 34843 nr. 40, p. 33.

dat wanneer de wettelijke vertegenwoordigers van het minderjarige slachtoffer niet binnen drie maanden nadat zij kennis hebben genomen van het gepleegde feit een klacht indienen, geen vervolging kan plaatsvinden op grond van afdreiging. Onder andere om bovenstaande redenen is het belangrijk dat sextortion als zelfstandig strafbaar feit opgenomen wordt in de nieuwe zedenwetgeving.

Voldoende capaciteit

Het wetsvoorstel introduceert nieuwe strafbare feiten waardoor slachtoffers, na intreding van het wetsvoorstel, van meer seksuele misdrijven een melding kunnen maken. Dit betekent meer werk voor uitvoerende organisaties, zoals de zedenpolitie. Terre des Hommes maakt zich zorgen over de capaciteit van de zedenpolitie om zaken tijdig en goed op te pakken. Uit de memorie van toelichting valt niet af te leiden dat er een hernieuwde aanpak komt die ziet op een verhoging van de circa 90 zedenrechercheurs waarvan 20 digitale rechercheurs. Wel wordt benoemd dat er flink geïnvesteerd is in de kwaliteit en kwantiteit van de taakuitvoering bij onder andere de zedenrecherche en de digitale recherche. Terre des Hommes blijft van mening dat deze toename niet voldoende is om het aantal meldingen van seksuele gedragingen die online worden gepleegd binnen een redelijke termijn te onderzoeken.

Conclusie

Terre des Hommes juicht de modernisering van het wetsvoorstel seksuele misdrijven toe en steunt de bredere dekking van het wetsvoorstel, waardoor met name online elementen van seksuele uitbuiting van minderjarigen beter kunnen worden aangepakt. Wij attenderen de minister nogmaals op het belang van passende terminologie en dringen aan op het aanpassen van verschillende termen omtrent seksueel misbruik en uitbuiting van kinderen om te benadrukken dat de notie van schuld en verantwoordelijkheid niet passen bij (minderjarige) slachtoffers. Ook pleiten wij voor een zelfstandige strafbaarstelling voor sextortion, omdat deze seksuele gedraging zeer sterk de persoonlijke levenssfeer van slachtoffers raakt. Als laatste dringen wij erop aan dat de vernieuwde ambities van dit wetsvoorstel ook worden gereflecteerd in de vergroting van capaciteit van alle betrokken uitvoerende instanties om de wet te effectueren.

Uiteraard zijn wij te allen tijde bereid om in een nader overleg onze aandachtspunten met u te bespreken.

Met vriendelijke groet,

Terre des Hommes Nederland

Contact:

Terre des Hommes Nederland: Dyonne Pennings, Senior Adviseur (d.pennings@tdh.nl) en Diana Holleman, stagiair (diana.holleman@hotmail.com)